

Elíša zachraňuje od smrti v době hladu

Původ materiálu

Tomáš Trusina

Pořadí v lekci

24

Téma

Spása jako možnost života uprostřed hladu

Cíl

- Děti prožijí vděčnost za pokrm: patří Hospodinu, zejména v době hladu.
 - Děti poznají, že spása má v příběhu Boha Izraele konkrétní podobu vysvobození od hladu.
 - Děti hlouběji prožijí, že k realitě tohoto světa patří hlad — a že víra se s touto realitou utkává.
-

Pro učitele

Biblický text: 2Kr 4,38–41 a 42–44

Výkladové poznámky

- Hladomor rámuje oba dva příběhy. V **elijášovsko-elíšovském cyklu** je to opakovaný motiv (srv. 1Kr 18,2). Jde o „hlad v zemi **zaslíbené**“, a jestliže zaslíbená země přestává plnit funkci místa dobrého pro život, může to signalizovat zpohanštění Božího lidu (1Kr 16,28nn; 17). Že země zaslíbená má být — a může se stát — místem požehnaného života, dosvědčuje svými divy právě Elíša.
- **Elíša = Můj Bůh je spása** — (čti heslo v úloze 22!) přináší záchranu v době hladu. Nejprve zachraňuje od důsledků smrtelné otravy, potom naopak rozmnožuje chleby. Spása se tu vítězně sráží s okolnostmi, které jinak směřují k neodvratné smrti, k beznaději a nevěře. Podmínky pro život, a to život v hojnosti, obnovuje svědek Hospodinův.

- **Sedící proroctví žáci** (srv. označení židovské školy *ješiva*) naznačují, že příběh má především funkci vyučování. Legendární biblický příběh nechce ohromit pouťovým zázrakem, ale učí naslouchat vyprávění. Tak dostáváme školu života a víry.
- **První historka** situaci hladu umocňuje. Nejenže nejsou suroviny na přípravu pokrmu z domácích plodin, ale krmě, připravená z divokých plodin, hrozí smrtí. Elíša prikazuje uvařit pokrm (označení těžko specifikovat), ale neříká z čeho. Jako by to byla „školní úloha“ pro žáky. Jeden z nich vyjde sbírat na **pole** (viz níže) blíže těžko specifikovatelné rostliny: zeliny, „světélka“. Tam našel něco jiného, než hledal: nějakou popínavku polní a z ní nasbíral její plody („tykve“?). Důležité je, že nakonec **uvařil z něčeho jiného**, než co původně vyšel nasbírat. Z toho, co neznali, v čem se jako prorokovi učedníci nevyznali. A neznat zavání ohrožením. Z toho dal ostatním, aby jedli.
- **Pole představuje v biblických látkách typ nejednoznačného prostoru.** Není to zahrada ani město (bezpečně obyvatelný prostor), ale na druhé straně ani poušť, kde se vůbec nedá přežít. Pole je prostor za hradbami. V dobách míru a úrody je to místo, kde se daří obilí, v době neúrody (či válek) se z něj rychle stane zdivočelá země, hledat zde obživu představuje značně riskantní podnik. Ještě v evangeliu je to místo, kde pospolu roste dobrá i zlá setba. (Mt 13,24nn) V současných fantasy či postapokalyptických žánrech jsou takové prostory nejistoty oblíbeným motivem: kdysi to tu bylo civilizované, ale teď tu číhá neznámé nebezpečí.
- **Stalo se pak, když jedli (BK)** — tady je centrum vyprávění — měli se zachránit před hladem, ale v hrnci je smrt! Z vyprávění není jasné, zda pokrm vyvolal nějaké podezřelé účinky apod. Soustředí se na to, že se setkali s něčím, co je protikladem plodů země zaslíbené, s něčím, co ničí život od základu, zevnitř, skrytě a přece účinně. **Potrava**, kterou se plánovali zachránit před hladem, není k žití, ale ke smrti.
- **Elíša uzdravuje moukou** — mouka ovšem není magickým prostředkem. Spíš představuje závdavek nové úrody. Trocha mouky v ruce proroka jménem „Spása“ zachraňuje celý pokrm. **Ze smrtícího pokrmu činí pokrm pro život** — a umožňuje nasycení mnohých. Jedinečným málem se proměňuje a zachraňuje celek (srv. Mt 13,33).
- **Sdílení s lidmi kolem** — rozšiřuje se okruh adresátů — dar zachráněného života je tu pro všechny okolo. „Uzdravení polévky moukou“ tedy jako div předchází následujícímu rozmnožení chlebů.
- **Co se žáci naučili?** I když oni připraví pokrm z toho, co neznají, jako pokrm smrti, přece se z něj díky Elíšovi může stát pokrm života pro mnohé.

- **Baal-šalíša:** Místo, z jehož jména slyšíš, že tu nectí Hospodina, ale Baale. Ale onen muž jedná podle ustanovení Tóry (Lv 2,14 *Jestliže p?ineseš Hospodinu p?idavnou ob?? raných plod?, p?ineseš klasy pražené na ohni a drcené zrní z nového obilí jako p?idavnou ob?? svých raných plod?.*)
- **Chléb z prvotin:** Prvotina zastupuje celou úrodu (Dt 26,1–10!). Centrem svátku prvotin je navíc vyznání, že Hospodin, dárce obživy v zaslíbené zemi, je především Bůh exodu z otroctví v Egyptě.
- **Dvacet chlebů** — tj. placek pro jednoho muže, nikoli bochníků. Dále přinesl klasy v plevách, tedy nevymláčený snopek, nevhodný k přípravě jídla.
- **Ječmen** je „atribut“ Izraele uprostřed pohanů. Když se mluví o zaslíbené zemi ve vztahu k pohanům, ječmen tu zastupuje její jedinečnost. (srv. Sd 7,13; Rt 1,22). Na pohany, kteří zjistí, že z životodárnosti zaslíbené země mohou čerpat i oni, přijde ostatně řeč hned v dalších kapitolách, resp. úlohách.
- **Prvotiny** se podle Dt 26 měly přinést knězi do svatyně, ale muž je nese Elíšovi. Do Jeruzaléma je to daleko a v Bétel panuje svévolný severoizraelský kult. I když neobětuje ve svatyni, chová se jako **pravý izraelský obětník**. Svým díkuvzdáním vyznává, kdo je dárce úrody: nikoli Baal, ale Hospodin. A v jeho blízkost smíme doufat v blízkosti muže Božího Elíši.
- **Nasycení** — A tímto chlebem, který „voní“ vyznáním, kdo je Bůh Izraele, teď Elíša přikazuje nasytit lid. Od hladu zachraňuje chléb, na nějž se sklízelo obilí s vírou, že dárce úrody je Hospodin.
- Označením **lid** je míněn „vyvolený lid“, Izrael.
- **Jak mám tady tímhle tím podělit 100 mužů?** je reakce učedníka, který nerozumí svému mistru (Mk 6,37). Elíša na to doslova zopakuje původní instrukci. Záleží na **slovu** a na **důvěře** ve slovo, které od Elíši zaznívá, protože je to slovo Hospodinovo:
- **Neboť takto pravil Hospodin: (Budou) jíst — a (ještě) zůstane!** Bude nasycení v době hladu, bude ho dostatek — a ještě zbyde — i pro další generace, posluchačů a čtenářů tohoto příběhu. Hospodinovo „tvořivé slovo“ se stává realitou v ústech prorokových. Na jeho svědectví je potřeba spoléhat, to teď ukazuje cestu dál. Stručný závěr tak interpretuje celou událost jak **znamení věrohodnosti a životadárnosti slova Hospodinova**.
- **Novozákonní autoři** do půdorysu tohoto příběhu zasazují Ježíšovo nasycení zástupů (Mk 6,34–44), kde se tím „slovem“ stává odkaz na ustanovení večeře Páně (vzal chléb, lámal a dával ho učedníkům).
- **Kategorie mocných činů:** E. Jonker podává v příručce pro tvořivou katechezi *Aby se slovo dostalo ke slovu* inspirující typologii mocných činů (str. 65–67). Záchrana

otráveného smrtícího jídla patří mezi činy **vysvobození z úzkosti**, rozmnožení chlebů stejně jako novozákonní k divům **hojnosti**. Tato souvislost umožňuje první Elíšův div chápat podobně jako Ježíšovo utišení bouře: být učedníkem neznamená být ušetřen nouze jako je hlad, ale Elíša okolnosti vzbuzující hrůzu proměňuje v dary podporující život.

Úskalí

- Hlad je zkušenost, kterou s velkou pravděpodobností děti neudělaly, a pokud ji znají, pouze zprostředkovaně. Zatímco v dnešní době se v naší části světa řeší daleko spíš důsledky přesycenosti, biblické příběhy patří do doby, pro niž bylo sucho — neúroda — hlad poměrně běžným karambolem v přírodním cyklu. Děti ovšem mohou problém hladu potkat zprostředkovaně, v podobě zpravodajství. Reportáže tohoto typu mívají ovšem nádech bulvární senzace a často v nich chybí empatie ke strádání konkrétních lidí. Při přípravě tuto chybějící zkušenost nesmíte podcenit.
- Legendárnost prvního příběhu poměrně úspěšně vzdoruje vysvětlení. Možnosti výkladu podrobně rozebírá J. Heller v *Obtížných oddílech P?edních prorok?* (str. 337). Ve vyprávění dětem sledujeme spíš základní souvislosti této části kánonu: Elíša nastupuje do služby, aby dokončil nedokončenou Eliášovu očistu Izraele od závislosti na Baalovi. Znovunalézt Hospodina jako „našeho Boha“ pak znamená nalézt ho jako Boha z příběhů a přikázání Tóry, zejména vyprávění exodu. Na vyjítí z Egypta ostatně odkazuje i krédo ze slavnosti prvotin (Dt 26). Proto s tímto motivem pracujeme už při „vysvětlení“, jak se mohlo moukou uzdravit nejedlé jídlo hrozící smrtí.

Odkazy

Prudký, M. — Heller, J. *Obtížná místa P?edních prorok?*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2013, kapitoly Smrt v hrnci a Rozmnožené chleby.

Jonker, E. *Aby se slovo dostalo ke slovu*. Benešov: Eman, 2006, s. 65–67.

Pro děti

Předškoláci

Soust?edíme se na nesamoz?ejmost nasycení a vd??nost. Pop?. m?žeme doplnit o motiv p?ímluvné solidarity.

1. Zazpívejte s dětmi píseň *Pane, slyš náš hlas* (Svítá 248)

Zpívejte nejlépe za hlasitého doprovodu Orffových nástrojů: Naši vděčnost Pánu Bohu má být přece pořádně slyšet!

2. Co patří k Boží péči?

Nachystejte si obrázky různých obvykle používaných věcí každodenního života:

- jídlo (chléb, mléko, jogurty, maso, zelenina — např. podle nějakého reklamního letáku);
- domov (dům, postel, hračky, nábytek...);
- život venku (auto, vlak, kolo, telefon...).

Obrázky připevněte na nástěnku, flanelograf apod. Děti mohou aktivně navrhnout a doplňovat, co ještě přidat.

3. Co můžeme postrádat?

Odebírejte různé obrázky a ptejte se, co můžeme z těchto věcí postrádat — a co opravdu potřebujeme „k přežití“. Asi by měla zůstat jen „voda a chléb“.

Děkujeme Pánu Bohu, když máme pravidelně alespoň tohle.

V této chvíli můžete opět zazpívat Pane slyš náš hlas. Pokud možno ještě s hlasitějším doprovodem.

Pokud dříve budete spolupracují, můžete přidat následující body:

4. Děkujeme jen za sebe, nebo i za druhé?

Jak to zpíváme v té písni? Jen o sobě, nebo i o druhých? („za to, že máš v péči celý svět i nás.“) Mají všechny děti (všude) na světě pravidelně každý den dostatek chleba a vody, jídla a pití? Které mají i domov, hračky atd.?

(Můžete si nachystat obrázek strádajícího dítěte — viz Pomůcky.) Jsou děti, které strádají hladem.

5. Pravá vděčnost ví o strádajících a promlouvá se za ně.

Prorok Eliša uměl lidem krásně vyprávět o Boží pomoci. Jednou nastal veliký hlad. Na polích se neurodilo obilí, nebylo z čeho napéct chleba. Lidé trpěli. Hlad měli i Elíšovi učedníci, kterým vyprávěl o Hospodinu.

Tehdy k Elíšovi přišel muž z jednoho cizího města. Přinesl snopek obilí a pár chlebových placek.

Elíšovi řekl: „U nás už se na poli zase urodilo. Přestala doba hladu. A já jdu za tebou, protože jsi muž Boží. Jdu poděkovat tvému a mému Pánu za tu úrodu, za to, že přestala doba hladovění. Koukej, přinesl jsem snopek obilí a pár chlebových placek jako dar Hospodinu, že se o nás stará.“

Eliša odpověděl: „To je moc dobře, že jsi nezapomněl poděkovat Hospodinu, našemu vysvoboditeli.“

A pak řekl svému služebníkov: „Rozdej ty placky všem hladovým učedníkům!“

Služebník se podivil — takovou trochou mám nasytit sto mužů?

Ale Eliša řekl: „Hospodin se stará o svůj hladový lid! Jen všechny tímhle chlebem podaruj, uvidíš, že ještě zůstane pro další potřebné!“

A tahle pomoc od Hospodina, kterou Eliša slíbil, také přišla. Všichni hladoví se najedli, a ještě zůstalo pro další.

A protože si vážíme Hospodinových darů a jsme za ně vděční, můžeme Pána Boha za všechny ty hladové děti také prosit. Na závěr společně zazpívejte: *Pane Bože, prosíme t? za d?ti na celém sv?t?* (BTS 32).

Pomůcky: Obrázky ilustrující každodenní péči; obrázky nouze (nechte Google hledat obrázky s termínem „starving children“ — nevybírejte z nejdrastičtějších obrázků, potřebujeme upozornit na problém a rozšířit dětem obzory); flipchart, flanelograf, nástěnka; zpěvníky Svítá, Bud' tobě sláva; Orffovy nástroje.

Mladší školní děti

S mladšími školními dětmi můžete využít aktivity pro předškolní, s tím, že využijete všech p?ti bod ?.

Nebo můžete použít aktivitu pro starší školní věk. P?evyprávíte p?íb?h, nachystáte si tabulku s postavami a ?innostmi (KDO — CO D?LÁ? — ?EHO DOSÁHL?) Lísteky z druhého a t?etího sloupce rozst?íhejte, a nechte d?ti, a? je do tabulky dopl?ují — bu? spole?n?, nebo po skupinkách

nebo jednotliv?, podle vysp?losti skupiny.

1. Hlad v zemi zaslíbené

V zaslíbené zemi, v Izraeli nastala doba hladu. Nezapršelo, na poli uschlo zaseté obilí, a skoro nic se neurodilo. Nebylo co sklízet, z čeho namlít mouku, nebyla pastva pro dobytek. Lidé i zvířata strádali hladem. Hlad přišel i na Elíšu a jeho učedníky. Nebylo jich málo. Seděli v kruhu kolem Elíši, pohublí, zmátoření. Co se asi mohou naučit, když jim hlavou běhají jen myšlenky na to, kde by se mohli najíst?

2. Uvař polévku

Elíšovi jich bylo líto.

„Víš, co?“ obrátil se na jednoho z učedníků. „Když není chleba, udělej aspoň nějakou polévku.“

Učedník vyrazil na pole. Dřív tu rostlo obilí, radost se podívat. Ale teď? Nebylo co zasít a po poli se plazily všelijaké divné neznámé divoké rostliny. Hledal nějakou zeleninu na polévku, ale nic nenašel.

Po chvíli uviděl, jak se na zídce pne nějaká divná rostlina, nebylo to obilí ani zelenina. Ale vypadalo to, že na ní rostou nějaké plody, které by šlo povařit.

A jak měl hlad, tak nad tím moc nepřemýšlel, natrhal plnou košili těch bobulí, a donesl to ostatním. Nikdo to neznal, ale nikdo se ani nezeptal Elíši, co to je.

Nakrájeli to a hodili do hrnce a vařili, byl toho plný kotel.

3. Pomoc, v hrnci je smrt!

Ale jen se sesedli kolem hrnce a nabrali první lžíci, bylo jasné, že to není k jídlu. Někoho začlo ukrutně bolet břicho, a dalšímu se zkřivila pusa tou divnou chutí.

Těšili se, jak zaženou hlad, ale místo toho začli volat: „Elíšo! Učiteli! Otče! Pomoc, v tom hrnci je smrt!“

Elíša přišel, přičichl a trochu ochutnal.

Pokýval hlavou: „To opravdu není k jídlu. Chtěli jste se najíst — a zadělali jste si nejspíš na otravu, co? Co jste do toho hrnce naházeli?“

Někdo donesl pár zbylých bobulí.

Tohle opravdu není jídlo, za které byste mohli děkovat...

Ale víte co? Doneste mi z mé světničky zbyteček mouky. Nechal jsem ji, protože byla zasvěcená Hospodinu. A tím teď posvětime tohle jídlo, co není k životu. Vždyť Hospodin je Bůh života, ne nějaký démon smrti!

4. A dejte dalším hladovým!

Elša nasypal zbytek mouky do kotle s jedovatou polévkou.

„Hospodine, dával jsi svému lidu manu, abys jej sytil na poušti, zachraň nás a dej přežít i tuhle dobu hladu!“ prosil.

Když mouku nasypali, prohlásil: „Ted' už to bude jídlo, kterým se s důvěrou můžete nasytit. Koukejte, je ho plný kotel. Nenechávejte si ho jen pro sebe. Zajděte do vesnice a přiveďte další hladové, hlavně děti — ať se všichni najedí a naberou sílu. Ať se všichni zas naučí věřit, že jedině Hospodin zachraňuje.“

A tak se všichni sešli, děkovali Hospodinu za Elšu i za polévku a najedli se.

5. Oběť prvotin

Zanedlouho přišel k Elšovi muž. Pocházel z nedaleké vesnice, která byla ale zasvěcená pohanskému Baalovi.

„Víš, Elšo, u nás už se zase na poli urodilo. Všichni říkali, že máme poděkovat Baalovi, to je prý ochránce naší vesnice. Ale já moc dobře vím komu děkovat. Vzal jsem tady snopek obilí a několik chlebových placek z mouky z nové úrody — a nesu to jako poděkování Hospodinu. A protože si myslím, že Hospodin je s námi právě díky tobě, nenesu to do svatyně, ale k tobě. Ty už si s tím budeš vědět rady. Vždyť ve svatyni obětují nějakému zlatému býčkovi, že prý je to Hospodin... Tady máš, děkuji tvému a našemu Pánu za celou úrodu.“

6. Najíte se a ještě zůstane!

Elša z toho měl radost jak z toho nejkrásnějšího překvapení! Všude kolem v Izraeli vyznávají Baale, ale na statku tohoto muže sklízeli obilí s vírou, že dárce úrody je Hospodin. Tenhle chléb nevoní jen slibem, že doba hladu zanedlouho skončí. Tyhle placky voní vyznáním, že Bohem Izraele je Hospodin. Jemu patří dík!

„Pojďte všichni sem,“ zavolal učedníky. „Koukejte na toho muže — přišel poděkovat za úrodu Hospodinu! No není to krása?“

Pak se obrátil na svého služebníka: „Vezmeš těch dvacet placek, svoláš všechny otce i s rodinami a dáš jim najíst. Tady z těch placek, které přinesl tenhle muž!“

„Dvaceti placičkami mám nasytit nějakých sto mužských i s rodinami?“ podivil se služebník. „Vždyť to stačí sotva jednomu...“

Ale Eliša řekl: „Neboj se rozdávat. Tohle je chléb, který nám dává naději — na novou úrodu. A zrovna tak dává naději na obnovu víry uprostřed našeho lidu. Vždyť vám to takhle vzkazuje sám Hospodin: budou jíst, a ještě zůstane pro další potřebné!“

A tak si sedli, Eliša poděkoval za chléb, bral ho a rozdával. A najedli se učedníci, tátové i mámy z vesnice, a hlavně věčně hladové děti.

A jak jedli, jen přikyvovali: Dobře vyřídil Eliša Hospodinovo slovo. Budou jíst, a ještě zůstane pro další potřebné.

Pomůcky: Viz předškolní věk.

Starší školní děti

Práce s tabulkou postav, činností a jejich výsledků

Následující tabulka představuje možnost, jak utřídit činnost postav, všimnout si blíže jejich role v textu a výsledků jejich činnosti. Děti se při práci hlouběji ponoří do motivace jednajících postav i do témat v textu. Více k této metodě najdete v knize Everta Jonkera, *Aby se slovo dostalo ke slovu*, str. 115–116.

Vyplnění tabulky je pouze návrh pro ty, kdo s touto metodou ještě nepracovali.

Pro mladší děti můžete nachystat doplňovačku: na každém řádku vyplnit jedno či dvě pole (vynechat můžete klidně i jméno) — a děti ať doplňují zbylá políčka.

Také ji můžete např. rozstříhat a děti ji mohou skládat jako skládačku.

Pro starší školní věk doporučujeme vyplnit jen první řádek se zadáním a jména v levém sloupci — a děti ať aktivně doplňují. Případně můžete vyplňovat nejprve sloupec „Co dělá“ a teprve v druhém kole (či po dovyprávění příběhu) sloupec „Čeho dosáhl/Co dostal?“

Pracovat můžete buď individuálně (v tom případě tabulku vytiskněte na papír A4), nebo společně — v tom případě si ji nachystejte na flipchart apod.

Kdo	Co dělá?	Čeho dosáhl nebo co dostal?
Elíša	Posílá vařit; sype mouku	Záchrana jídla
Učedník	Hledá na poli něco na polévku	Otrávené jídlo
učedníci	Křičí „Smrt v hrnci!“	Uzdravené jídlo
Lid	Je pozván	Sytí se zachráněnou polévkou
muž z Baalšalíše	Přichází s prvotinami	
Elíšův služebník	Nevěří	Je svědkem divu nasycení
Elíša	Rozmnožuje prvotiny pro všechny	Nasytil nečekané množství lidí
Hospodin	MLčí? Jedná?	(Projevila se jeho spása)

Další varianta katechetického zpracování pro starší školní věk

Biblický text připravte natištěný pro každého účastníka skupiny. Čtete text po jednotlivých větách. Děti mají k dispozici tři značky:

! — to mne oslovuje

? — tomu nerozumím

↓ — to je divné (to bych nečekal/a)

Po každé větě se zeptejte, zda někdo udělal nějakou značku — kde a proč. Případné vysvětlivky si připravíte podle výše uvedených výkladových poznámek, ale především dejte prostor účastníkům skupiny. Tato metoda je vhodná pro pohyb v textu, který pro děti představuje „neznámý terén“. Při citlivém vedení si ledačos skupina odpoví sama. Více o této tzv. „švédské metodě“ viz *Evert Jonker, Aby se slovo dostalo ke slovu, str. 47.*

Pomůcky: Flipchart, tabulka.

Přesah

Sociální rozměr

Víte, co je to projekt Adopce na dálku? Sbíráte ve vašem sboru peníze na někoho z Afriky či Asie, aby mohl chodit do školy a měl dostatek základních potravin? Víte, že takové dítě

může uživit i samotná nedělní škola, když sbírá během roku a o Vánocích se vzdá dárkových balíčků (popř. vyzve při vánoční hře k větší sbírce)?

Projděte si materiály diakoniespolu.cz a s dětmi proberte konkrétní možnosti pomoci v zemích, kde lid trpí hladem.

Je v naší společnosti také někdo ohrožen hladem, popř. rizikovými potravinami?

Víte, co to je potravinová banka a komu se z ní potravinami pomáhá? [\[viz\]](#)

Víte, co se děje s potravinami, kterým prochází záruční lhůta?

Bohoslužebný rozměr

Mají mít při bohoslužbách pravidelně místo díky za to, že netrpíme hladem? Víte, kdy máme příležitost děkovat? Komu je určena postní sbírka Diakonie? Patří sbírka (nejen postní) do bohoslužeb? Proč se vybírají peníze (třeba i v nedělce)? Proto, že za bohoslužby a nedělku musíme zaplatit? Nebo proto, že chceme projevit svou vděčnost, ochotu pomoci apod.?

Liturgie

Biblický text k zapamatování

...jedli a ještě zůstalo podle Hospodinova slova. (2Kr 4,44 b)

Rituál

Každou postavu může provázet jedna píseň, kterou můžete zpívat nebo její část skandovat. U Elši navrhujeme *To já, ó Pane m?j, p?jdu, když m? posíláš* (Svítá 331).

Pokud jste vyráběli v minulých hodinách plakát stop, můžete ve tvoření pokračovat: Elíšovy příběhy určitým způsobem „kopírují“ příběhy Eliášovy. K plakátu můžete připojit další papíry — buď horizontálně, jako pokračování příběhu, nebo vertikálně, do paralel k Eliášovi.

Okénko do bohoslužeb

O dnešní téma se můžeme podělit prostřednictvím otázky *hladu*:

Kdo z nás se pořádně nenajedl 1 den — 2 dny — týden — 14 dní...? Co bylo důvodem? U nás opravdový dlouhý hlad neznáme, ale jsou země, kde hlad lidé zakoušejí. Víte, které to jsou? Víte, kdy u nás naposledy hrozil velký hlad? (Při neúrodě po válce.)

Je dobré na hlad a hladové nezapomínat. Abychom nebrali svou nasycenost jako samozřejmost, na niž máme nárok. A taky, abychom líp rozuměli biblickým příběhům, protože jejich účastníci i vypravěči hlad zakoušeli každou chvíli. A taky zakoušeli, díky komu lze takovou strašnou dobu přežít.

Modlitba

Za nejvhodnější považujeme přímluvu „Za ty, kdo hladem trpí, a bídou“. Můžete předzpěvovat či předříkávat jednotlivé prosby a děti se mohou přimlouvat společným „prosíme — zjev svoji slávu“.

Než začnete s modlitbou, můžete připomenout, že sláva spásy se ukazuje v příbězích o Elíšově pomoci strádajícím či Ježíšově syčení zástupů, nebo tehdy, když my ze „syté“ části světa dokážeme účinně pomáhat hladovým a strádajícím.

Kam dále

[Tabulka pro práci se staršími dětmi \(*.pdf\)](#)

Odkaz na píseň

[Hlasem veselým zvučně prozpěvujte](#)

[Zůstaň s námi, Pane \(EZ622\)](#)

[Otče náš všemohoucí, jenž vše živíš svou mocí](#)

[Za ty, kdo hladem trpí a bídou \(EZ621\)](#)

[Pane Bože, prosíme tě \(BTS32\)](#)

[Za to, že v stromech přečtu život](#)

[Má duše Boha velebí \(EZ627\)](#)

[Z tvé ruky, Pane můj, co dáváš, chci vzít](#)

Cílová skupina

[Mladší školní](#)

[Předškolní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Dál přece nejedeme sami II \(Od Samuele k Šalomounovi + Od Elijáše k mesiášovi\)](#)

Biblický odkaz (kat)

[2 Královská 4,38–44](#)